

**Pölöske Község Önkormányzat képviselő-testületének
9/2015(VI.01.) önkormányzati rendelete a
helyi építészeti és természeti értékek védelméről szóló 7/2011(VIII.05.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Pölöske Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 57. § (3) bekezdése alapján – figyelembe véve az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII. 13.) FVM rendelet előírásait –, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. 24. § (1) b) pontja alapján a helyi építészeti és természeti értékek védelméről szóló 7/2011(VIII.05.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: rendelet) módosításáról az alábbi rendeletet alkotja.

1. §

Pölöske Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Pölöske 0174/3c hrsz-on lévő lucfenyő-csoport esetében a helyi védettséget megszünteti, amely alapján a rendelet 1. melléklete helyébe ezen rendelet 1. melléklete lép.

2. §

E rendelet a kihirdetés napját követő napon lép hatályba, kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Kelt: Pölöske, 2015. június 1.

P.H.

Tóth Tivadar
polgármester

Kanizsai Mónika
jegyző

Záradék:

A rendeletet a mai napon kihirdettem.

Kelt: Pölöske, 2015 június 1.

P.H.

Kanizsai Mónika
jegyző

1. melléklet a 9/2015(VI.01.) önkormányzati rendelethez.

1. melléklet a 7/2011 (VIII.05.) önkormányzati rendelethez

A helyi védelem alatt álló értékek

1. Helyi egyedi védelem alatt álló értékek

Megnevezés	Hrsz
Platánfák	111
Bükkös	0159
Tölgyfa	0174/1a
Teleki kastély és kastélypark	0220 a, 0220 b, 0220 c, 0220 d,
Pölöskei tó	080 a-b, 081 a-b-c
„Mária bölcsője” kápolna	185/2
Kézművesház	99

Leírás:

Platánfák:

Platanus x hybrida 3 db

Kor: 300 év

Kerület : 494, 675, 720 cm

Magasság: 36, 39, 39m

Egészségi állapota jó.

Alak: Kerek, terebélyes

Kéreg: Sima, homokszínű, szürkésbarna pikkelyekben leváló

Levél: Háromkarójú, hegyes, fogas szélű, ősszel lehulló

Virág: Hosszú kocsányos, gömbös virágzatok

Termés: Hosszú kocsányos, gömbös, aszmagos terméságazat

Bükkös:

A Nagykanizsát Zalaegerszeggel összekötő 74-es főútvonalról Baráti pusztánál keletre letérve, a Barnaki-bükk elnevezésű dombon található a szántókkal, ültetett erdei fenyvesekkel határolt erdőt. Az erdőtenyészet számára kedvező bükkös klímában mély termőrétegű, barna földön álló erdő képe jól mutatja az elmúlt évszázad változásait. A klimatikus viszonyoknak megfelelő bükkös erdő a legeltetés és a fa használat következtében kiritkult, csak néhány árnyat adó fa maradt meg, majd a legeltetés felhagyása után a felverődő növényzet ismét visszahódította a területet. Az erdőrészletben szórt állásban megtalálható bükkpéldányok 1 m törzsátmérőjűek, magasságuk 30 m. Körülöttük tömegesen jelentkezik a szarvasok által „gömbre” rágott, így továbbfejlődésre képtelen természetes újulat.

Tölgyfa:

Quercus robur. Életkora 300 év. Kerület 430 cm. Magassága 22 m. Egészségi állapota jó.

A Keszthely és Bakot összekötő 75-ös főúttól délre, Sohollár mellett található Kovácshegyen található.

Teleki kastély és kastélypark:

Tulajdonos: Magyar Állam, kezelője Mezőgazdasági Minősítő Intézet Fajtakísérleti Állomás

A Széchenyi család tulajdonába került az egész terület a török hódoltság után. A vár köveiből építették a 18. században a földszintes egyszerű falusi barokk kastélyt, és két hatalmas emeletes lekontyolt tetőzettel a magtárakat, továbbá az útszéli kis kápolnát és a volt hatalmas kanca-istállót.

A Keszthelyt, Bakkal összekötő 75-ös útról letérve néhány 100 m távolságra érjük el a parkot. A kastély körül gondozott parkot alakítottak ki. Az épület környezete díszpark, erdő szerű foltokkal, számos őshonos és egzóta fával, díszcserjével. A park része, díszje a földig ágas, kissé kúpos koronájú mamutfenyő. Szép fejlődésű még a kolorádói és a spanyol jegenyefenyő is. Ezen a részen az erdei-, fekete-, luc- és vörösfenyők, bükk, vérbükk, tulipánfa, kocsánytalan tölgy, hegyi juhar, rezgő nyár, cseresznye, fekete dió, török mogyoró, a kerítés mellett hársak találhatók. A fák alatt megbúvó lágyszárú növények közül az erdei cikláment, a kis téli zöldet és a borostyánt kell megemlíteni.

Gróf Széchenyi István ménest telepített 1855-ben, Angliából is hoztak be egyedeket. A ménes híre országos volt, sőt azon túlra is eljutott. Selyemhernyó tenyésztést is folytattak itt. Teleki Tiborné Széchenyi Alizról egy pusztát neveztek el, ott a kastély mellett. A kastély épületét jelenleg az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet Fajtakísérleti Állomás használja.

Pölöskei tó:

Jelenleg a tó magán viseli a korábbi bányászati tevékenység nyomát. Így a tavat változó vízmélység (2-6 m), belső fás növényzettel borított szigetek, sekélyebb mocsaras területek, bennhagyott kiszáradt fák jellemzik, ami a víz többcélú használatát erősen korlátozza. A közvetlen parti területeken mocsári, vízi növénytársulás található, a vízpart ezért csak néhány helyen közelíthető meg. A nyílt vízfelületet kisebb-nagyobb szigetek szabdalják, illetve parti nádasok mocsaras lápi zóna övezi.

A parti sávot aljzathoz kötött főleg nagy termetű virágos növények (**nád, gyékény, sás, szitytyó**) jellemzik.

A fás növények közül a legelterjedtebb ebben a biotópban a **molyhos vesszejú, bokor alakú fűz**, ismertebb nevén a **barka**.

A magas sás, gyékényes mögött **mocsárrétek, láprétek** találhatóak. A már zárt nedves lápréteken, amelyekre a tőzeg felhalmozódása jellemző, helyenként a **nyúlfarkfű** uralkodik sásokkal együtt. Mélyebb fekvésű foltokban **helyenként zombékosok, semlyések, lápcserjések, bokorfüzesek találhatóak**. A magasabban fekvő szárazulatokat kiszáradó láprétek jellemzik, ahol a **kékperje** a legfontosabb pázsitfűfaj.

A pölöskei tó madárvilága, ha nem is annyira, mint a tavaszi-nyári hónapokban, télen is változatos, sokszínű marad. A madarak itt tartózkodását, elsősorban a tél keménysége befolyásolja.

Téli madárvilágát elsősorban a tőlünk északabbra fészkelő fajok teszik ki. Az ősz beköszöntével elindulnak dél felé és a még be nem fagyott vizeken telelnek át. Nagyobb részük csak átvonul Magyarországon és néhány napig vagy hétig itt él és táplálkozik. Más fajok azonban itt

maradnak egész télen át, ha az időjárás megengedi. A pölöskei tavon **leggyakrabban különböző vadréce és vadlúd fajokat figyelhetünk meg.** Elsősorban **kanalas récével, kendermagos récével** és a csak télen előforduló **kercerécével**, ritkábban **kontyos-, és csörgőrécével** találkozhatunk. A vadlúd fajok közül leggyakrabban talán **vetési lúddal** találkozhatunk, amely táplálékát elsősorban a környező szántóföldeken szerzi be. . Emellett Bütykös hattyúk is megfigyelhetők nálunk, amelyek nagy hidegben folyamatos úszkálásukkal nem engedik befagyni a vizet bizonyos területen, ezáltal táplálékuk hozzáférhető marad. A tó jellegzetes madarai a **sirályok**, melyek közül a leggyakoribb a **dankasirály**. A vízi madarak mellett néhány énekesmadárfaj is él a pölöskei tavaknál, melyeknek életfeltételei szigorúan a vízhez vagy vízparthoz kötöttek. Itt elsősorban az apró **függőcinegét** érdemes megemlíteni, melynek zsákszerű fészket régen kapca helyett is használták. Előfordul még itt **nádi sármány**, ritkábban **barkós cinege**, amely csak a nevében cinege, és az egyik legpompásabb madarunk, a **jégmadár**, melyet gyönyörű színei miatt repülő drágakőnek is neveznek. A pölöskei tóhoz közel eső rét és kisebb erdők közelsége miatt láthatunk olyan fajokat is, amelyeknek nem élőhelye elsősorban a vízi világ. Ezek lehetnek **széncinegék, kékcinegék, őszapók** vegyes csapatai, döglött hal után kutató **dolmányos varjak**, vagy magányosan, fák tetején üldögélő **nagy őrgébics**. Ragadozó madaraink közül **kékes réti héjával**, vagy **gatyás ölyvvel** találkozhatunk leggyakrabban a téli tájban.

A tó gazdag halakban, amelyek részben természetes szaporodással, részben telepítéssel kerülnek a tavakba. A telepítés általában évente kétszer történik, tavasszal, illetve ősszel.

„Mária bölcsője” kápolna

Padányi Bíró Márton idejéhez (1745-1762) fűződik a pölöskei kis kápolna építése. Parányisága miatt kedveskedve csak Mária bölcsőjének nevezik. A kápolna körül kb.1 méter magas téglából épített bástyafal volt: **4 m hosszú, 2,70 m széles és falmagassága 3 m.** A tetőn a homlokzati részen levő kőkeresztrel kb. 5 m magas. Belső alapterülete kb. 6m². Belsejében egy intarziás grófi ebédlőszekrény volt az oltár. A időjárás viszontagsága igen tönkretette. A falfestmények is igen megkopottak. Az oltáron egy Mária kép a kisdéd Jézussal. A kápolna építésének ideje ismeretlen. Valószínű, hogy a múlt század /XIX/ első felében készült. A hívek áhítata a kápolnát Mária bölcsőjének nevezte el. A relikviák a kápolna 1991-es tatarozása alkalmával jöttek elő: **kánontáblák, feszület, és óntányér.** A feszületben valaha zeneszerkezet volt. A szobor, mely a feszület jobb és bal oldalát foglalta, hiányzik. A két **gyertyatartó**, ugyanazon műhely és kéz alkotása. Az oltárt ellopták, több éve, sajnos nem került elő. A festmény jelenleg nem a templomban van. A kápolna falára az évek során, kisboldogasszonyi misére mindig újabb mészréteget raktak, ezáltal a fal 5 cm-rel lett vastagabb. A renoválás alkalmával külszíni freskót is találtak, mely Máriát, karján a kis Jézussal ábrázolja. Feltehetően a Szent család látható a képen, de az is lehet, hogy a harmadik alak Keresztelő Szent János.

Kézműves ház

Század elején épült parasztház. Fal szerkezete vályogból készült, mögötte hosszas területen elhelyezkedő gazdasági épület volt, melyet az évek folyamán le kellett bontani életveszélyessé válása miatt. A ház tetőszerkezetét, valamint a cserepet 2008-ban kicserélték. Felújítva mintát nyújt az emberek számára a múlt és jelen összehangolása során. Jelenleg otthont nyújt a kézműves foglalkozásoknak, valamint a Rozmarint Hagyományörző és Kézműves Egyesület színhelye.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. Törvény 17. § (1) bekezdése alapján

A helyi építészeti és természeti értékek védelméről

A rendelet tervezet címe:	A helyi építészeti és természeti értékek védelméről
Társadalmi-gazdasági hatása:	Nincs
Költségvetési hatása:	Nem mutatható ki, mivel nem tartalmaz felesleges adminisztratív előírásokat, a kitermelés költsége a Zalaerdő Zrt terhe.
Környezeti, egészségi következményei:	kármegelőzés
Adminisztratív terheket befolyásoló hatása	Olyan előírásokat tartalmaz, amelyek feltétlenül szükségesek
Egyéb hatása:	Nincs
A rendelet megalkotásának szükségessége:	kármegelőzés
A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények:	Törvényességi észrevétel
A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:	Személyi: nincs Szervezeti: nincs Tárgyi: nincs Pénzügyi: nincs

**Pölöske Község Önkormányzat képviselő-testületének
önkormányzati rendelete
az építészeti örökség helyi egyedi és területi védelméről szóló rendelet módosítása
indoklás**

Az önkormányzat a rendeletét:

- az Alaptörvény,
- az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 57. § (3) bekezdése

alapján alkotja meg.

A rendelet megalkotásakor figyelembe vételre kerültek a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. 24. § (1) b) pontja, az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII. 13.) FVM rendelet előírásai is.

A Zalaerdő Zrt jelezte az önkormányzat felé, hogy a helyi védettség alatt álló lucfenyőcsoport egyik csoportja már teljesen elszáradt, a másik pedig foltokban száradásnak indultak, és ezeket a fákat ki kell termelni, mert egy kisebb viharban is kidőlhetnek kárt okozva. Kérték, hogy a helyi védettséget vegye a képviselő-testület a fákról, hogy a károk megelőzésére sor kerüljön.

Pölöske, 2015. május 27.

Tóth Tivadar
polgármester